

Tato stránka byla přeložena pomocí strojového překladu [Odkaz]. Strojové překlady mohou obsahovat chyby, které mohou snižovat jejich srozumitelnost a přesnost. Veřejný ochránce práv nenese žádnou odpovědnost za případné nesrovnalosti. Pokud chcete mít nejspolehlivější informace a právní jistotu, podívejte se na původní znění v angličtině (odkaz viz výše). Více informací naleznete v naší [politice týkající se jazyků a překladů](#) [Odkaz].

Rozhodnutí v případě 724/2019/MIG týkajícím se odepření plného veřejného přístupu k dokumentům vztahujícím se k auditům možných střetů zájmů v Česku ze strany Evropské komise

Rozhodnutí

Případ 724/2019/MIG - Otevřeno dne 10/05/2019 - Rozhodnutí ze dne 25/03/2020 -

Dotčený orgán Evropská komise (Vyřešeno orgánem) |

Případ se týkal žádosti o veřejný přístup k dopisu Evropské komise českým orgánům, který se týkal auditů v souvislosti s možným střetem zájmů v Česku. Komise odmítla dopis zveřejnit s odůvodněním, že zpřístupnění dopisu by ohrozilo úspěšné dokončení auditů.

Veřejná ochránkyně práv se domnívala, že Komise by měla umožnit částečný přístup k tomuto dopisu, a tím ujistit veřejnost a potvrdit, že přijímá vhodná opatření týkající se ochrany finančních prostředků EU.

Komise toto řešení přijala a poskytla stěžovatelům přístup k odstavcům dopisu, o kterých se veřejná ochránkyně práv domnívala, že by měly být zveřejněny. Veřejná ochránkyně práv se domnívá, že Komise tím stížnost vyřešila. Své šetření proto uzavřela.

Skutečnosti předcházející stížnosti

1. Evropská unie poskytuje členským státům finanční prostředky na podporu hospodářského rozvoje a posílení sociální soudržnosti v celé EU. Programy hospodářské a sociální soudržnosti provádějí členské státy, což znamená, že vybírají, sledují a hodnotí projekty, které dostávají finanční prostředky EU.

2. Komise sleduje každý program a může pozastavit platby, pokud „existují jasné důkazy naznačující významný nedostatek ve fungování řídicího a kontrolního systému“ [\[1\]](#) [Odkaz] nebo

pokud „výdaje (...) souvisejí s nesrovnalostí, která má závažné finanční důsledky (...)“ [2] [\[Odkaz\]](#)

V této souvislosti má Komise pravomoc provádět audity, aby ověřila, zda jsou kontrolní mechanismy členských států přiměřené a zda existují nedostatky a/nebo nesrovnalosti týkající se projektů financovaných EU.

3. V roce 2018 Komise v reakci na tvrzení o možném střetu zájmů v souvislosti s některými projekty financovanými EU v Česku provedla audit finančních prostředků EU poskytnutých společnosti Agrofert, významné holdingové společnosti založené současným předsedou vlády Česka.

4. Dne 13. prosince 2018 vydal Evropský parlament usnesení, v němž mimo jiné požádal Komisi, aby „zveřejnila všechny dokumenty, které má k dispozici a které se týkají možného střetu zájmů českého předsedy vlády a ministra zemědělství, a vysvětlila, jaké kroky hodlá přijmout k nápravě situace“ [3]. [\[Odkaz\]](#)

5. Dne 19. prosince 2018 požádal stěžovatel, člen Senátu České republiky, Komisi o zveřejnění dokumentů týkajících se auditů Komise. [4] Jednalo se o dopis zasláný komisařem Oettingerem českým orgánům dne 29. listopadu 2018 (jehož nezveřejnění je předmětem tohoto šetření) a čtyři dokumenty z prosince 2018, které stanoví rozsah a metodiku auditů, jež mají být provedeny na začátku roku 2019 (nezpřístupnění těchto čtyř dokumentů bylo předmětem šetření veřejné ochránkyně práv 721/2019/MIG [5]).

6. Komise přístup odmítla. Stěžovatel požádal Komisi, aby přezkoumala svá rozhodnutí podáním tzv. „potvrzujících žádostí“.

7. V lednu 2019 zahájila Komise novou řadu auditů týkajících se financování poskytnutého společnosti Agrofert.

8. V únoru a březnu 2019 Komise potvrdila svá rozhodnutí dokumenty nezpřístupnit (vydala tzv. „potvrzující rozhodnutí“). Komise v obou případech uvedla dva důvody: tvrdila, že zveřejnění dokumentů by ohrozilo účel inspekcí, vyšetřování a auditů [6] a že by ohrozilo soukromí a integritu jednotlivce [7]. Pokud jde o dopis, který komisař Oettinger zaslal českým orgánům, Komise rovněž tvrdila, že zveřejnění by vážně ohrozilo její rozhodování [8]. [\[Odkaz\]](#)

9. Stěžovatel, který nebyl spokojen s rozhodnutím Komise dokumenty nezpřístupnit, se v dubnu 2019 obrátil na veřejnou ochránkyni práv.

Šetření

10. V průběhu šetření získal veřejný ochránce práv od Komise kopie příslušných dokumentů.

Předložené argumenty

11. Veřejná ochránkyně práv nejprve konstatovala, že postoj Komise byl uveden v její potvrzující odpovědi stěžovateli. Veřejná ochránkyně práv informovala Komisi, že pokud si to přeje, může předložit další stanoviska. Komise tak neučinila, a veřejná ochránkyně práv proto své posouzení založila na potvrzujícím rozhodnutí Komise, stanoviscích stěžovatele (vyjádřených v jeho stížnosti) a vlastním posouzení obsahu dopisu.

Argumenty předložené Komisí

12. Komise tvrdila, že dokument se týká probíhajících auditů a že jeho zveřejnění by mohlo ohrozit dokončení těchto auditů [9]. Komise konkrétně uvedla, že zpřístupnění dokumentu by Komisi vystavilo riziku vnějšího tlaku, což by poškodilo řádné provádění auditů a ohrozilo spolupráci mezi Komisí a českými orgány.

13. Komise rovněž tvrdila, že úplné zpřístupnění dokumentu by ohrozilo soukromí a integritu jednotlivců, neboť dokument obsahuje některé osobní údaje [10], [Odkaz] jako je podpis.

14. Kromě toho Komise tvrdila, že zpřístupnění dokumentu by mohlo ohrozit ochranu rozhodování Komise, neboť dokument obsahuje citlivé předběžné závěry týkající se údajných střetů zájmů, o nichž Komise dosud nepřijala konečné rozhodnutí.

15. Pokud jde o otázku, zda existuje veřejný zájem, který by mohl odůvodnit zpřístupnění, Komise uvedla, že chápe, že existuje „určitý zájem na daném předmětu“. Dospěla však k závěru, že tento zájem nepřeváží nad veřejným zájmem na zajištění toho, aby probíhající audity a rozhodování Komise byly řádně prováděny bez vnějšího tlaku.

Argumenty předložené stěžovatelem

16. Stěžovatel tvrdil, že Komise nesprávně posoudila existenci a význam veřejného zájmu na získání přístupu k požadovanému dokumentu. Stěžovatel uvedl, že Komise neposkytla žádné odůvodnění, proč neexistuje veřejný zájem na zpřístupnění požadovaného dokumentu.

Návrh veřejného ochránce práv na řešení

17. Veřejná ochránkyně práv měla za to, že veřejné povědomí o opatřeních Komise týkajících se tvrzení o možných střetech zájmů, do nichž je zapojen vysoký veřejný zástupce a které zahrnují využívání významných finančních prostředků EU, by sloužilo veřejnému zájmu. Slouží k informování veřejnosti o tom, zda Komise a české orgány včas podnikly všechny příslušné kroky k ochraně finančních zájmů EU a k zajištění dodržování zásad právního státu. Veřejný zájem byl významný, neboť osobou, která je středem šetření Komise, je současný předseda vlády České republiky.

18. Ačkoli byl veřejný zájem v této věci zřejmý, klíčovou otázkou nicméně bylo, zda by zpřístupnění požadovaného dokumentu *v této fázi auditů Komise* sloužilo veřejnému zájmu, nebo zda by bylo veřejnému zájmu lépe sloužit, kdyby Komise zveřejnila dokument po

dokončení svých auditů. Při tomto posouzení veřejná ochránkyně práv pochopila, že dokončení auditů Komise má zásadní význam z hlediska přesného vyjasnění rozsahu případných potenciálních střetů zájmů a z hlediska ochrany veřejných prostředků EU.

19. Dokumentem dotčeným v projednávané věci byl dopis komisaře pro rozpočet a lidské zdroje Güntera Oettingera zaslaný českým orgánům dne 29. listopadu 2018. Tento dopis se týkal dvou věcných otázek, z nichž jedna se týkala období před 2. srpnem 2018 a druhá období po 2. srpnu 2018. Toto datum bylo relevantní, protože k tomuto datu vstoupilo v platnost nové finanční nařízení [\[11\]](#) [\[Odkaz\]](#), které Komisi uděluje větší vyšetřovací pravomoci.

20. Pokud jde o období *po* 2. srpnu 2018, dopis obsahoval velmi podrobné informace týkající se probíhajícího auditu, který Komise podle článku 61 tohoto finančního nařízení zahájila *již* v době odeslání dopisu (konkrétně v listopadu 2018). Podle názoru veřejné ochránkyně práv by odhalení těchto podrobností v době, kdy audit probíhal, mohlo ohrozit schopnost Komise účinně dokončit svůj audit.

21. Pokud však jde o období *před* 2. srpnem 2018, listopadový dopis velmi obecně popisoval právní rámec vyžadující, aby členské státy měly kontrolní systémy zaměřené na zajištění řádného plnění rozpočtu EU. Veřejná ochránkyně práv měla za to, že se nejedná o citlivé informace. V dopise se dále uvádělo, že Komise zahájí audity za účelem přezkumu těchto kontrolních systémů. Posledně uvedený odstavec nelze považovat za důvěrný, jelikož Komise jinde uvedla, že takové audity zahájí.

22. Veřejná ochránkyně práv zastávala názor, že zveřejnění dvou odstavců obsahujících tyto velmi obecné informace by audity Komise neohrozilo. Veřejná ochránkyně práv se rovněž domnívala, že poskytnutí přístupu k těmto dvěma odstavcům představuje smysluplný částečný přístup, neboť takové zpřístupnění by veřejnost ujistilo a potvrdilo, že Komise přijímá vhodná opatření týkající se ochrany finančních prostředků EU.

23. Pokud jde o smysluplný přístup, veřejná ochránkyně práv se rovněž domnívala, že poskytnutí přístupu k prvním dvěma odstavcům dopisu a poslednímu odstavci dopisu by pomohlo veřejnosti pochopit kontext a význam dopisu, aniž by byly ohroženy probíhající audity Komise.

24. Žadatel tvrdil, že existuje veřejný zájem na zpřístupnění celého dopisu. Veřejná ochránkyně práv zdůraznila, že se domnívá, že existuje veřejný zájem na ujištění veřejnosti, že Komise přijímá vhodná opatření k prošetření a přijetí opatření v souvislosti s tvrzeními o možných střetech zájmů. Komise by proto měla jednat co nejtransparentněji a nejotevřeněji. Veřejná ochránkyně práv však rovněž konstatovala, že existují i jiné veřejné zájmy, které je třeba zohlednit, zejména že při ochraně schopnosti Komise provádět audity zaměřené na zajištění ochrany finančních prostředků EU a dodržování zásad právního státu. V této souvislosti se veřejná ochránkyně práv domnívala, že veřejnému zájmu nejlépe poslouží částečný přístup k dokumentu.

25. Ve výše uvedené souvislosti veřejná ochránkyně práv rovněž náležitě zohlednila

skutečnost, že Komise vyvinula značné úsilí, aby informovala veřejnost, například tím, že pravidelně informuje Evropský parlament o svých auditech, a očekávala, že Komise bude v tomto úsilí pokračovat.

26. Na základě výše uvedených zásad veřejná ochránkyně práv navrhla toto řešení: [12]

Komise by měla stěžovateli poskytnout částečný přístup k požadovanému dopisu (jak je uvedeno v návrhu řešení) v souladu s výše uvedenými zásadami.

27. V návaznosti na návrh veřejného ochránce práv na řešení Komise svůj postoj přehodnotila. Souhlasila s tím, že poskytne stěžovateli neomezený přístup k těm odstavcům požadovaného dopisu, o nichž veřejná ochránkyně práv uvedla, že by měly být zveřejněny [13]. [Odkaz]

28. Stěžovatel dostal příležitost vyjádřit se k řešení navrženému veřejnou ochránkyní práv a k odpovědi Komise na toto řešení. Neposkytl však žádné připomínky.

29. Veřejná ochránkyně práv vítá, že Komise přijala její návrh řešení a vhodným způsobem částečně zveřejnila dopis (nyní bývalého) komisaře. Stížnost považuje za vyřešenou.

Závěr

Na základě šetření veřejná ochránkyně práv tento případ uzavírá s následujícím závěrem:

Evropská komise stížnost vyřešila tím, že poskytla významný částečný přístup k požadovanému dopisu.

Stěžovatel a Komise budou o tomto rozhodnutí informováni.

Emily O'Reillyová

Evropský veřejný ochránce práv

Štrasburk, 25. března 2020

[1] [Odkaz] Ustanovení čl. 83 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1303/2013 o společných ustanoveních:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013R1303&from=EN> [Odkaz].

[2] [Odkaz] Ustanovení čl. 142 odst. 1 písm. b) nařízení o společných ustanoveních.

[3] [Odkaz] Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2018 o střetu zájmů a ochraně rozpočtu EU v České republice, bod 13,
http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0530_EN.pdf. [Odkaz]

[4] [Odkaz] Podle nařízení č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32001R1049> [Odkaz].

[5] [Odkaz] Rozhodnutí veřejné ochránkyně práv je k dispozici na adrese:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/116978> [Odkaz].

[6] [Odkaz] Čl. 4 odst. 2 třetí odrážka nařízení č. 1049/2001.

[7] [Odkaz] Článek 4 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1049/2001.

[8] [Odkaz] Čl. 4 odst. 3 první pododstavec nařízení č. 1049/2001.

[9] [Odkaz] Rozsudek Tribunálu ze dne 12. května 2015, *Technion v. Evropská komise*, T-480/11:
<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=A27D2A0FF2D5ED9466FF5E824F4C2EDB?text=&d>
[Odkaz].

[10] [Odkaz] Ve smyslu nařízení 2018/1725 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů, k dispozici na adrese:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Odkaz].

[11] [Odkaz] Nařízení 2018/1046, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1046&from=en> [Odkaz].

[12] [Odkaz] Návrh řešení nebyl zveřejněn na internetových stránkách veřejného ochránce práv, neboť odkazuje na obsah požadovaného dokumentu, a obsahuje tedy důvěrné informace.

[13] [Odkaz] Odpověď Komise na návrh řešení veřejné ochránkyně práv je k dispozici na adrese: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/124284> [Odkaz].